

Cevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından:

**KİMYASALLARIN KAYDI, DEĞERLENDİRİLMESİ, İZİNİ VE KISITLANMASI
HAKKINDA YÖNETMELİĞİN UYGULANMASINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR**

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1 - Bu Usul ve Esaslar, Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğın uygulanmasının etkin bir şekilde sağlanmasına ilişkin hususları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğe ve entegre kimyasallar yönetimine ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Usul ve Esaslar, 09/08/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununa, 23/06/2017 tarihli ve 30105 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

- a) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,
- b) Potansiyel kayıt ettiren: Henüz kaydını yapmamış ancak kayıt yapma niyetinde olan maddenin imalatçısı ya da ithalatçısı veya eşyanın üreticisi ya da ithalatçısını,
- ç) Sözleşme: Lider firma ve potansiyel kayıt ettirenler arasında yapılacak olan, ortak kayıt yükümlölüklerinin yerine getirilmesine ilişkin tüm hususları içeren kapsamlı Sözleşmeyi,
- ç) Yönetmelik: Kimyasalların Kaydı, Değerlendirilmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmeliği ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Kurallar

Kayıt

MADDE 5 - (1) Maddeyi kendi halinde veya karışım içinde yıllık bir ton ya da daha fazla miktarda imal eden veya ithal eden imalatçı ya da İthalatçı Yönetmeliğın 11 inci maddesinde yer alan bilgileri Bakanlığın Entegre Çevre Bilgi Sistemi uygulamalarından olan Kimyasal Kayıt Sistemi aracılığıyla Bakanlığa ileterek kayıt başvurusunda bulunur.

(2) Yılda 1 ton ve üzeri miktarda imal veya ithal edilen bir maddenin her bir potansiyel kayıt ettireni imalata veya ithalata devam edebilmek için "Ön - Madde Bilgisi Değişim Forumu"nu (ön-MBDF) göndermelidir. Bu süreç, potansiyel kayıt ettirenlerin MBDF aracılığıyla veri paylaşımı için temasa geçmelerine ve bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kayıt başvurusunu yapabilmelerine olanak sağlar. Aynı maddenin bütün potansiyel kayıt ettirenleri MBDF'nin katılımcıları olacaktır.

Madde Bilgisi Değişim Forumu

MADDE 6 - (1) Tüm potansiyel kayıt ettirenler 31/10/2025 tarihine kadar maddelerine ilişkin ön-MBDF'yi Kimyasal Kayıt Sistemi (KKS) aracılığıyla Bakanlığa iletir ve MBDF katılımcısı olurlar.

(2) 31/10/2025 tarihinden sonra ilk defa imal ve/veya ithal edilecek olan maddeler için; potansiyel kayıt ettirenler tarafından oluşturulan ön-MBDF'ler, piyasaya arzı takip eden 30 gün içerisinde KKS aracılığıyla Bakanlığa iletilir ve potansiyel kayıt ettirenler MBDF katılımcısı olurlar.

Tek madde tek kayıt prensibi

MADDE 7 - (1) Kayıt ettirenlerin, Yönetmelik kapsamında belirtilen geçerli gerekçeleri olmadığı sürece, aynı kaydın bir parçası olması gereklidir. Bu amaçla potansiyel kayıt ettirenler, aynı maddenin kayıt durumu hakkında KKS üzerinden MBDF sorgulama yaparak bilgi edinebilir.

(2) Yönetmeliğin 12 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında geçerli bir gerekçe ile kayıt dosyasını ortak kayıt grubundan ayrı olarak sunacak olan firmalar, gerekçelerini ve bu gerekçeyi ispatlayan tüm bilgi ve belgeleri yazılı olarak Bakanlığa bildirir.

(3) Lider kayıt ettiren, önceki kayıt ettirenler ve potansiyel kayıt ettirenlerle güncelleme zorunluluğu gibi gerekli durumlarda yazılı iletişim kurar.

Lider firmaların belirlenmesi

MADDE 8 - (1) Bu Usul ve Esasların yayımı tarihinden önce piyasaya arz edilen maddelerin lider firmaları en geç 31/12/2025 tarihine kadar belirlenir. Bu Usul ve Esasların yayımı tarihinden sonra ilk kez piyasaya arz edilecek maddelerin liderleri piyasaya arzı takip eden ilk altı ay içerisinde belirlenir.

(2) Lider firmaların belirlenmesinde öncelikli olarak gönüllülük esastır. Gönüllü firma olmaması halinde, tonaj aralığı, mevcut veriler, firma büyüklüğü gibi kriterler gözetilerek, Bakanlıkça, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) de görüşü alınarak kaydedilecek maddenin imalatçı/ithalatçıları arasından bir firmanın lider firma olarak belirlenmesi için çalışmalar başlatılır.

(3) Lider adayı firma, lider olmaya ilişkin talebini gerekçeleri ile birlikte tüm MBDF üyelerine KKS aracılığıyla bildirir ve gerekli yazışmaları yapar. Lider adayının talebini iletmesini takiben en geç 30 gün içinde tüm MBDF üyelerinin olumlu ya da olumsuz görüşlerini gerekçeleriyle birlikte lider adayı firmaya iletmesi gerekir. Lider adayı firmaya belirlenen süre içerisinde geri dönüş yapmayan firmaların olumlu görüş verdiği kabul edilir ve buna ilişkin tüm yazışmalar saklanır. Belirlenen adayın;

a) MBDF üyelerinin salt çoğunluğu tarafından kabul görmesi halinde lider adayı lider firma olarak belirlenir.

b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen salt çoğunluk tarafından kabul görmemesi durumunda, tüm MBDF üyelerine söz konusu durum hakkında aday tarafından bilgi verilir ve aday liderlikten çekilir. Bu durumda, MBDF üyeleri arasından yeni bir lider seçimine ilişkin süreç yeniden başlar.

(4) Henüz kayıt dosyası sunulmamış bir maddenin lideri, MBDF iletişimini, tonaj aralıkları, veri boşluk analizi gibi hususları da içerecek şekilde gerçekleştirir. Sözleşmede yer alacağı öngörülen hususları tüm detayları ile birlikte MBDF üyelerine yazılı olarak bildirir. Bu hususlar MBDF üyelerinin salt çoğunluğu tarafından kabul edilirse lider firma ile üye

firmalar arasında düzenlenecek Sözleşme çerçevesinde hareket edilir. Bu aşamadan sonra lider firma kayıt işlemlerine başlayabilir.

(5) Dördüncü fıkrada belirtilen çoğunluğun sağlanamaması durumunda, yeni bir lider seçimine ilişkin süreç yeniden başlar.

(6) Kayıt dosyası sunulmuş maddenin lider firmasının liderliğe devam edememesi halinde, lider firma bu talebini, mevcut MBDF içerisindeki tüm üyelere bildirir ve akabinde gerekli bilgi ve belgelerle birlikte talebini yazılı olarak Bakanlığa iletir. Bakanlığın değerlendirmesi neticesinde sistem üzerinden yeni bir liderin seçimi işlemlerine izin verilir. Mevcut lider, yeni lidere, lider paylaşım hakları çerçevesinde ve Yönetmeliğin Gizlilik ve veri hakkı ilkeleri kapsamında tüm gerekli bilgi ve belgeleri Bakanlığın yazılı onayından sonraki 30 gün içerisinde aktarmakla yükümlüdür.

(7) Bu Usul ve Esasların yayımlanma tarihinden önce lider firması belirlenmiş, ancak kayıt dosyası sunulmamış maddelerin ortak kayıt gruplarında liderlik seçimi, gerektiği takdirde bu Usul ve Esaslar çerçevesinde yeniden yapılır.

Ortak kayıt grubu

MADDE 9 - (1) Ortak Kayıt Grubu; aynı maddenin kayıt ettirenlerinden oluşur. Bakanlığa sunulacak kayıt dosyasının hazırlanması için MBDF içerisinde koordinasyonu sağlayarak çalışmalarda bulunur. Her bir ortak kayıt grubu kendi kayıt ve çalışma usullerini belirlemekten sorumludur.

(2) TOBB, ortak kayıt gruplarının etkin işleyişi ve ortak kayıt grubu tip sözleşmelerinin hazırlanması gibi süreçlerde, kimyasallarla ilgili faaliyet gösteren sektörü temsil eden kuruluşlar ve Bakanlık ile koordinasyon içerisinde çalışmalarda bulunur.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan çalışmalar TOBB tarafından her yılın Aralık ayında Bakanlığa raporlanır.

(4) Yapılan çalışmalar Kimyasallar Danışma Grubu toplantılarında görüşülür.

Geçici Kayıt

MADDE 10 - (1) Lider firma tam kayıtlı ilgili yükümlülüklerini sağlayamadığı durumda, 31/03/2026 tarihine kadar bu Usul ve Esasların Ek-1'inde yer alan verileri Bakanlığa ileterek geçici kayıt yapar. Lider firmanın geçici kayıt yapması akabinde üye firmalar 30/09/2026 tarihine kadar üye kayıt girişlerini KKS aracılığıyla Bakanlığa iletir,

(2) Maddesine ilişkin ortak kayıt grubuna dahil olmayıp 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında kayıt dosyasını ayrı sunacak olan firmalar, tam kayıtlı ilgili yükümlülüklerini sağlayamadığı durumda, 31/03/2026 tarihine kadar bu Usul ve Esasların Ek-1'inde yer alan verileri Bakanlığa KKS aracılığıyla ileterek geçici kayıt yapar.

(3) Bu Usul ve Esasların Ek- 1'inde yer alan veriler bir Kimyasal Değerlendirme Uzmanı (KDU) tarafından KKS'ye girilir ve ilgili KDU'nun yeterlilik belgesi eklenir.

(4) Bakanlığın Döner Sermaye Birim Fiyat Listesinde yer alan kayıt ücretlerine ilişkin Yönetmelik hükümleri geçici kayıt sürecinde uygulanır.

(5) 31/03/2026 tarihine kadar tam kayıt dosyası verecek olan firmalar için bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkrasında yer alan hükümler uygulanmaz.

Kayıt sürecinin tamamlanması

MADDE 11 - (1) Yönetmeliğin geçici 2 nci maddesindeki son tarihlere kadar tam kayıt dosyası için gerekli olan ve Yönetmelikte yer alan tonaja bağlı bilgi gerekliliklerini tamamlayan;

a) 7 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında kayıt dosyasını ayrı sunan firmalar,

b) Ortak kayıt başvurusunda bulunan lider firmalar

c) Lideri tam kayıt dosyası gönderen ortak kayıt gruplarının üye firmaları

kaydını tamamlamış olur.

(2) Potansiyel kayıt ettirenlerin tam kayıt dosyası için gerekli verileri temin edememeleri ya da verilere halka açık telif hakkı olmayan global veri kaynaklarından erişememeleri halinde, ortak kayıta söz konusu maddenin lider kayıt ettireni tarafından, 7 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında kayıt dosyasının ayrı sunulması halinde ise firmanın kendisi tarafından, söz konusu durumu bildirir ayrıntılı gerekçe ile birlikte ek süre talebi KKS'deki ilgili bölümler doldurulmak suretiyle Bakanlığa sunulur.

(3) Bakanlık, ikinci fıkrada belirtilen gerekçeyi değerlendirir ve ek süre talebine ilişkin kararını ilgili tarafa bildirir.

(4) Verilen ek süre içerisinde Bakanlığın ilave bilgi talepleri olması durumunda, bu talepler Bakanlığın belirlediği süre içerisinde karşılanır. İlave bilgi talebi belirlenen sürede temin edilemiyorsa gerekçe belirtilerek Bakanlıktan ek süre talep edilir.

(5) Üçüncü fıkra kapsamında Bakanlıkça verilecek ek süre, maddenin ilgili tonaj aralığı için belirlenen son kayıt tarihinden sonra en fazla iki yıldır. Ek sürelerin sonunda verilerin temin edilememesi durumunda iletilen gerekçelerin Kimyasal Danışma Grubu tarafından değerlendirilmesi akabinde Bakanlık tarafından ilgili madde özelinde kayıt onayı/reddi gerçekleştirilir.

Kimyasallar Bilim Grubu

MADDE 12 - (1) Bakanlık koordinasyonunda oluşturulan Kimyasallar Bilim Grubu,

a) Kimyasallar yönetimi kapsamındaki iş ve faaliyetlere ilişkin mevcut soru ve sorunlar hakkında bilgilendirme ve değerlendirme yapmak,

b) Kimyasalların eğitim süreçlerine ilişkin çalışmalarda bulunmak,

c) Kimyasallar Danışma Grubunda belirlenen ve çözümlenemeyen hususları değerlendirmek görevlerini yerine getirir.

(2) Kimyasallar Bilim Grubunda; üniversitelerde kimyasallar ve kimyasalların insan sağlığı ve çevre üzerine etkileri konusunda çalışan öğretim görevlileri yer alır.

(3) Grup, en az 7 üyeden oluşur, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılan üye sayısının salt çoğunluğu ile tavsiye kararları alır.

(4) Gruba Çevre Yönetimi Genel Müdürü, Çevre Yönetimi Genel Müdürünün katılım sağlayamadığı durumlarda Genel Müdür Yardımcısı başkanlık eder.

(5) Grup, Bakanlığın çağrısı üzerine yılda iki kez toplanır. Gerekli görüldüğü durumlarda Bakanlığın çağrısı üzerine ilave toplantılar düzenlenir.

(6) Grubun sekreteryaya hizmetleri Bakanlığın Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce yürütülür.

(7) Gerekli görüldüğü durumlarda alt çalışma grupları oluşturulur.

Kimyasallar Danışma Grubu

MADDE 13 - (1) Bakanlık koordinasyonunda oluşturulan Kimyasallar Danışma Grubu,

a) Kimyasallar Yönetimi kapsamında mevcut durum, planlanan çalışmalar ve uluslararası gelişmeler hakkında istişarelerde bulunmak,

b) Kimyasallar yönetimi ile ilgili plan, politika, strateji ve eylemleri belirleme, izleme ve değerlendirme çalışmalarında tavsiyelerde bulunmak,

c) Kimyasallar Bilim Grubunda belirlenen ve çözümlenemeyen hususları değerlendirmek görevlerini yerine getirir.

(2) Kimyasallar Danışma Grubunda Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, TOBB ve ihtiyaç halinde diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ile Kimyasallar Bilim Grubu üyeleri yer alır.

(3) Grup, en az 7 üyeden oluşur, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılan üye sayısının salt çoğunluğu ile tavsiye kararları alır.

(4) Gruba Çevre Yönetimi Genel Müdürü, Çevre Yönetimi Genel Müdürünün katılım sağlayamadığı durumlarda Genel Müdür Yardımcısı başkanlık eder.

(5) Grup, Bakanlığın çağrısı üzerine yılda iki kez toplanır. Gerekli görüldüğü durumlarda Bakanlığın çağrısı üzerine ilave toplantılar düzenlenir.

(6) Grubun sekretarya hizmetleri Bakanlığın Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce yürütülür.

(7) Gerekli görüldüğü durumlarda alt çalışma grupları oluşturulur.

Uygulama hususları

MADDE 14 - (1) Yönetmeliğin ve bu Usul ve Esasların uygulanmasında Bakanlıkça yayımlanan rehberler dikkate alınır.

Kayıt dosyası güncelleme

MADDE 15 - (1) Yönetmelik kapsamında yapılan kayıtların Yönetmeliğin 22 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında güncellenmesinin gerektiği durumlarda, mevcut kayıtlar, güncelleme gerekliliğinin ortaya çıktığı tarihten itibaren 3 ay içerisinde güncellenir. Bu sürede güncellenmenin yapılmasına engel teşkil eden bir durum olması halinde, bu durum ayrıntılı gerekçesi ile birlikte Bakanlığa yazılı olarak bildirilir ve Bakanlıktan ek süre talep edilir.

(2) Yönetmeliğin 22 nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında Bakanlıkça alınan bir güncelleme kararı mevcut ise kayıt ettiren, kararın gerektirdiği bilgileri içeren kayıt güncellemesini karar içinde belirtilen sürede yapar.

(3) Bu Usul ve Esasların yayımı öncesinde yapılan kayıtların güncellemeleri Yönetmelikte belirlenmiş olan son kayıt tarihlerine kadar yapılabilir.

Güvenlik bilgi formları

MADDE 16 - (1) Yönetmeliğinin 27 nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında hazırlanmış olan güvenlik bilgi formları, tedarikçi tarafından Bakanlığın güvenlik bilgi formları ile ilgili özel paket programına yüklenir.

(2) Yönetmelik kapsamında ve Ek-2'deki başlıklar çerçevesinde hazırlanacak olan güvenlik bilgi formlarının 16 ncı başlığı altında, güvenlik bilgi formunu hazırlayan KDU'nun iletişim bilgileri ile yeterlilik belgesinin tarihi ve numarası yazılır.

(3) KDU eğitim ve belgelendirme süreçleri Bakanlık koordinasyonunda yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim ve idari yaptırım

MADDE 17 - (1) Bu Usul ve Esaslarda belirtilen şartlara uyulmaması halinde 2872 sayılı Kanun uyarınca yaptırımlar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 18 - (1) Bu Usul ve Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 - (1) Bu Usul ve Esasların hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.

EK-1

GEÇİCİ KAYIT BİLGİ GEREKLİLİKLERİ

Lider Firmaların ve Bireysel Kayıt Yapacak olan Firmaların Geçici Kayıt için vermesi gereken bilgi gereklilikleri ve Kimyasal Kayıt Sistemindeki (KKS) bölüm numaraları:

1. Madde Tanımlama (KKS Bölüm 1.1)

1.1 Madde Bileşimi (KKS Bölüm 1.2)

1.2 Analitik Bilgi (KKS Bölüm 1.4)

1.3 Tedarikçiler: Bu bölümde firmalar kendi firmasının alt kullanıcılarının isimleri girer ve bu bilgileri güncel tutar. Bu güncelleme ücrete tabi değildir. (KKS Bölüm 1.7)

1.4 Ortak başvuru (KKS Bölüm 1.5)

2. Küresel uyumlaştırılmış Sistem (KKS Bölüm 2.1)

3. İmalat, kullanım, maruz kalma bilgisi (KKS Bölüm 3)

3.1 Tahmin Edilen Miktarlar (KKS Bölüm 3.2)

3.2 Tesisler (KKS Bölüm 3,3)

3.3 Karışımlarla ilgili bilgi (KKS Bölüm 3.4)

3.4 Kullanım ve maruz kalma bilgisi (KKS Bölüm 3,5)

3.5 Tavsiye Edilmeyen kullanımlar (KKS Bölüm 3,6)

4. Fiziksel ve Kimyasal Özellikler (KKS Bölüm 4)

5. Güvenli Kullanım Rehberi (KKS Bölüm 11)

Not: Üye Firmalar yukarıda belirtilen 1 ve 3 numaralı bilgi gerekliliklerini KKS'de ilgili bölümlere girer.

EK-2

GÜVENLİK BİLGİ FORMU FORMATI

1. Maddenin/karışımın ve şirketin/işletmenin tanımı,
2. Zararların tanımı,
3. Bileşimi/içindekiler hakkında bilgi,
4. İlk yardım önlemleri,
5. Yangınla mücadele önlemleri,
6. Kaza sonucu yayılma önlemleri,
7. Elleçleme ve depolama,
8. Maruz kalma kontrolleri/kişisel korunma,
9. Fiziksel ve kimyasal özellikler,
10. Kararlılık ve tepkime,
11. Toksikolojik bilgiler,
12. Ekolojik bilgiler,
13. Bertaraf etme bilgileri,
14. Taşımacılık bilgisi,
15. Mevzuat bilgisi,
16. Diğer bilgiler.